

V Českých Budějovicích 4. 3. 2025

Milí přátelé,

začátkem března jsme letos vstoupili do postní doby – každoročního období před Velikonocemi, v němž se můžeme hlouběji ponořit do Kristovy lásky. Pro mě je pokaždé postní doba spojená s očekáváním, ještě více než v jiných obdobích roku, a zvlášť letos ve Svatém roce s tématem Poutníci naděje. Uvědomuji si totiž vždy tu Ježíšovu lásku, která se projevila snášením utrpení a pokoření.

Naděje, vlitá od Boha, je vlastnění budoucích dober. Prohlubuje v nás důvěru a trpělivost v naplnění Božích zaslíbeních. A ta se dovršila právě o Velikonocích Ježíšovou smrtí a zmrtvýchvstáním. John H. Newman napsal: „Křesťan je ten, kdo očekává Krista.“ Je zde řeč o trpělivém „očekávání“, ale pozor, to může vést mylně k tomu, že „čekat“ znamená být pasivní, netečný či se nezodpovědně vyhýbat řešení. Avšak v dnešní době, kdy platí „všechno a ihned“ je obtížnější být trpělivý. *Vybaví se vám situace, kdy pro Vás nebyl problém být trpělivý a kdy naopak ano?* Trpělivost je rozhodně něco jiného než pasivita, což určitě může každý z vás potvrdit. Obecně lidi trpělivost chápou jako dobrou vlastnost, kterou někdo má a někdo ji má méně – učí se přijímat, že něco trvá déle nebo není tak, jak by si přál. Kdo by neznal rčení: Trpělivost růže přináší. *Vzpomenete si na chvíle, kdy jste zachránili třeba nějakou situaci, vztah, pomohli ukončení hádky, usmíření tím, že jste byli trpěliví?*

Jako křesťané posouváme trpělivost ještě dál – jsme trpěliví, když žijeme s tím, co je ještě nehotové, snažíme se žít v přítomnosti, která je neúplná, aniž bychom si zoufali. Učíme se být trpěliví i sami se sebou jako s nedokonalými, snášet obtížné situace a lidi kolem sebe. Ještě k tomu ve stáří a se změnami, které s tím souvisí, se člověk musí najednou učit být trpělivý ve věcech, které dříve byly pro něj v pohodě.

Mohli byste o sobě říct, že jste trpěliví? Na koho si vzpomenete, že vynikal/vyniká touto ctností? Určitě mi mnozí dáte za pravdu, že se nám to vždy nedaří, ba dokonce nám trpělivost často chybí, jak ve své katechezi z audience 27. 3. 2024 podotýká i papež František. „V běžném životě jsme netrpěliví, my všichni. Potřebujeme ji jako 'základní vitamín', abychom se udrželi v chodu, ale jsme netrpěliví – je to instinkt být netrpělivý – a na zlo odpovídáme zlem: je těžké zůstat v klidu, ovládat své instinkty, krotit špatné reakce, tlumit hádky a konflikty v rodině, v práci nebo v křesťanském společenství. Okamžitě přichází reakce; nejsme schopni být trpěliví. Nezapomínejme však, že trpělivost není jen nutností, ale i povoláním: je-li Kristus trpělivý, křesťan je povolán být trpělivý.“ Ano, Ježíš je ten, kdo nás ze všech nejvíc učí trpělivosti, jak uvádí list Židům 12, 2: Nespouštějme oči z Ježíše, „který vede naši víru od počátku až do cíle. Místo radosti, která se mu nabízela, podstoupil kříž, nedbaje na potupu

a usedl po pravici Božího trůnu.“ *Co Vám pomáhalo nebo pomáhá být trpělivý/á v různých situacích či klidem kolem sebe? Umíte při zvládání obtíží nebo v každodenních záležitostech myslet na Ježíše a prosit ho, aby posílil Vaši trpělivost?*

Vyvstal Vám také na mysli „Hymnus o lásce“ sv. Pavla? Uvádí, že láska je trpělivá (1Kor 13,4). Podobně pokračuje papež František v rozjímání o Bohu. „Bůh je láska a ten, kdo miluje, se neunaví, není podrážděný, nedává ultimáta, Bůh je trpělivý, Bůh umí čekat. Vzpomeňme si na příběh o milosrdném Otci, který čeká na svého syna, jenž odešel z domova: trpělivě trpí, je netrpělivý jen proto, aby ho mohl obejmout, jakmile ho uvidí vrátit se (srov. Lk 15,21); nebo si vzpomeňme na podobenství o pšenici a plevelu s Pánem, který nespěchá, aby vymýtil zlo dříve, než přijde jeho čas, aby nic nebylo ztraceno (srov. Mt 13,29-30). Trpělivost nám zachrání všechno.“

Jaké zkušenosti byste mohli předat dalším generacím v růstu v trpělivosti? Papež František nám dává jednoznačný návod, jak posílit svou trpělivost: „Protože je trpělivost, jak učí svatý Pavel, ovocem Ducha Svatého (srov. Gal 5,22), je třeba o ni požádat Ducha Kristova. On nám dává pokornou sílu trpělivosti, protože "křesťanské ctnosti přísluší nejen konat dobro, ale také umět snášet zlo" (sv. Augustin, Rozpravy, 46, 13).“ Zvláště teď v postní době, např. při modlitbě křížové cesty či četbě Písma svatého nám prospěje rozjímat o Ukřižovaném, abychom si osvojili trpělivost. V této ctnosti se též cvičíme, když trpělivě snášíme nepříjemné lidi, což je jeden ze skutků duchovního milosrdenství; zároveň je přinášíme Bohu a vyprošujeme jim milosti. Učme se na ně dívat soucitně a s láskou, tedy Božím pohledem, oddělujeme jejich tváře od jejich chyb. Když se nám to bude dařit, budeme zářit Boží láskou a rozšiřovat radost, budeme tak oporou našim blízkým.

Jací lidé se Vám vybaví, kteří se vyznačují tím, že trpělivě snášejí problematické lidi i Vaše chyby a dodávají vám tím jistotu a naději? A s kým jsou spíše Vaše vztahy problematické, kdy často „ztrácíte trpělivost“? Pomodlete se za ně.

Papež František pokračuje: „A konečně, abychom si vypěstovali trpělivost, ctnost, která dává životu dech, je dobré rozšířit svůj pohled. Například tím, že nebudeme omezovat svět na své problémy, jak nás k tomu vybízí kniha Následování Krista. Říká: "Musíte tedy pamatovat na nejtěžší utrpení druhých, abyste se naučili snášet svá vlastní, malá", a pamatovat na to, že "žádná věc, byť malá, pokud je snášena z lásky k Bohu, neprojde u Boha bez odměny" (III, 19).“ Velkým učitelem trpělivosti, zvláště tehdy, když se cítíme v sevření zkoušky, je Job – ukazuje nám, jak je dobré otevřít se s nadějí Boží novosti v pevné důvěře, že on nenechá naše očekávání zklamat.

Na závěr bychom Vám chtěli předat výzvu svatého Pavla z listu Filipským: „Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu.“ (Fil 4,4.6)

S pozdravem a v myšlenkách i v modlitbě za Vás

Iva Hojková, vedoucí Diecézního centra pro seniory
& Otec Tomas van Zavrel